

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a(z)

55 212 01

SZÍNÉSZ

SZAKKÉPESÍTÉS-RÁÉPÜLÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a(z) 55 212 01 számú, Színész megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés-ráépülés alapadatai

A szakképesítés-ráépülés azonosító száma: 55 212 01.

Szakképesítés-ráépülés megnevezése: Színész

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4.. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XLII. Előadó-művészi

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 1 év

Elméleti képzési idő aránya: 20%

Gyakorlati képzési idő aránya: 80 (50%-ban színpadi szakmai gyakorlat) %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

 vagy iskolai előképzettség hiányában: -

Bemeneti kompetenciák: A képzés a Gyakorlatos színész (a szakmairány megjelölésével) szakképesítés végzettséggel kezdhető meg az alábbi kompetenciák birtokában:

A színpadi, bábszínpadi és filmes előadói tevékenységre alkalmas fizikai kondíció, koncentrációs képesség

Összetett színpadi és filmes színészi feladatok sikeres megoldására alkalmas alakító készség

Árnyalt színészi ábrázolásra alkalmas mozgáskoordináció, tánctudás, gesztusnyelv

Színpadi előadásra alkalmas beszédtechnika, énekes képesség

Színpadi, bábszínpadi és filmszínészi tevékenységhez szükséges tájékozottság, vonatkozó technikai alapismeretek

Szakmai előképzettség: 54 212 03 Gyakorlatos színész (a szakmairány megjelölésével)

Előírt gyakorlat: 2 év, ill. a gyakorlatos színész szakképesítés gyakorlati képzési ideje 50 %-ának megfelelő igazolt színpadi szakmai gyakorlat

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés-ráépülés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát 1 évfolyamos képzés esetén: 1120 óra (32 hét x 35 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát szabadsáv nélkül 1 évfolyamos képzés esetén: 1008 óra (32 hét x 31,5 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát 0,5 évfolyamos képzés esetén: 560 óra (16 hét x 35 óra)

A szakképző iskolai képzés összes szakmai óraszámát szabadsáv nélkül 0,5 évfolyamos képzés esetén: 504 óra (16 hét x 31,5 óra)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
	Összesen	6	25,5
	Összesen	31,5	
10617-12 Színészi alakítás	Színjátszás gyakorlata		12
	Színészi beszéd gyakorlata		3
	Színészi beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata		2
	Énekes színjátszás gyakorlata		4,5
	Színpadi tánc és akrobatika gyakorlata		4
	Színjátszás elméleti és esztétikai ismeretei	6	

A 2. számú táblázat „A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja” megadja a fent meghatározott heti óraszámok alapján a teljes képzési időre vonatkozó óraszámokat az egyes tantárgyak témaköreire vonatkozóan is (szabadsáv nélküli szakmai óraszámok).

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Elméleti órák száma	Gyakorlati órák száma
	Összesen	216	918
	Összesen	1134	
10617-12 Színészi alakítás	Színjátás gyakorlata	0	432
	Próbafolyamat, próbafeladatok, színpadi előadás megvalósítása professzionális szcenikai feltételrendszerben		144
	Szerepépítés, karakterformálás drámai mű színpadra állítása során		128
	Szerepépítés, karakterformálás zenés mű színpadra állítása során		96
	Szerepépítés, karakterformálás filmszínészi gyakorlat során		48
	Színészi előadás hangfelvétele		16
	Színészi beszéd gyakorlata	0	108
	Elbeszélő, összetett versszerkezetek előadása		32
	Stilizált nyelvezetű drámai jelenetek, monológok előadása		44
	Időmértékes, kötött szerkezetű drámai jelenetek, monológok előadása		32
	Színészi beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata	0	72
	Beszédtechnika elemeinek alkalmazása drámai szerep megformálása során		32
	Beszédtechnika elemeinek alkalmazása verses művek előadása során		28
	Beszédtechnika elemeinek alkalmazása hangfelvétel során		12
	Énekes színjátás gyakorlata	0	162
	Zenés etűdök alkotása		16
	Megzenésített versek, szonok, kuplák előadása		32
	Zenés művek (musical, song, rockopera, operett) betétdalainak előadása		114
	Színpadi tánc és akrobatika gyakorlata	0	144
	Színpadi tánc-technikai tréning		32
	Színpadi koreográfia megvalósítása különböző mozgás (kontakt, pantomim) és színpadi tánc (jazztánc, történelmi és modern társastánc, néptánc) elemek alkalmazásával		64
	Táncszínházi kifejezés, akrobatika		48
	Színjátás elméleti és esztétikai ismeretei	216	0
	A színművészet esztétikája, a színészi alakítás formanyelve	36	

	Színpadi szövegtípusok elmélete és feldolgozása	36	
	A színházművészet stílustörténeti korszakai	36	
	A színművészet játéktípusai, alkotási módszerei a XX. században	36	
	Kortárs színházi irányzatok	36	
	Színházi működéstan, jogi és gazdálkodási jellemzők	18	
	Színháztípusok, szervezeti formák	18	

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

10617-12 azonosító számú

**Színészi alakítás
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10617-12 azonosító számú Színészi alakítás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Színjátszás gyakorlata	Színészi beszéd gyakorlata	beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata	Énekes színjátszás gyakorlata	Színpadai tánc és akrobatika gyakorlata	Színjátszás elméleti és esztétikai ismeretei
FELADATOK						
A próbafolyamat során a rendezői utasítások betartásával, szerepépítési technikáinak önálló alkalmazásával szerepet alkot	x					
Színpadai és forgatási feltételrendszerben alkotó módon, művészi igénnyel gyakorolja a színészi alkotás szakmai ismereteit, a színészmesterség szerepalkotási és tanulási módszereit, játéktípusait, technikáit	x					
Színészi tevékenységét a színházi, bábszínházi, valamint a filmalkotás folyamatának egészébe illeszti	x					
Megteremti, és alakítása során önállóan alkalmazza a színészi kifejezési formáit, külső és belső technikáját	x	x	x	x	x	
A színpadai és filmes előadói tevékenységre alkalmas fizikai kondícióját és képességeit fejleszti, a szerep elvárásai szerint működteti					x	
Különböző műfajú szövegeket, dalokat, zeneszámokat egyéni, élményszerű formában szóaltat meg színpadon, filmen, pódiumműsor keretein belül	x			x		
Mozgáskoordinációját fejleszti, tánc tudását szélesíti, az előadás feltételrendszere szerint működteti					x	
Nonverbális kommunikációját, gesztusnyelvét gyakorlással tudatosítja, árnyalja, a karakterformálás során alkalmazza	x				x	
Ének- és hangképzést folytat, énekes előadói színészi feladatokat lát el	x			x		
Beszédképességét, beszédtechnikáját tökéletesíti, színpadai előadói tevékenysége, szerepformálása során alkalmazza	x	x	x			
Kialakítja az előadói tevékenység mentális és intellektuális feltételeit, módszereit (relaxáció, koncentráció, érzet-felidézés, memória, rögtönzés, kreativitás)	x					x
A színészi tevékenységhez szükséges elméleti ismereteit, tájékozottságát a gyakorlatban alkalmazza						x
A színészi tevékenységhez szükséges technikai ismereteit alkalmazza a próbafolyamat, az előadás, a mozgóképrögzítés során	x					

Rögzíti, és alakításába építi a rendelkező-, illetve kamerapróbák instrukcióit	x					
Az emlékpróbák, illetve kamerapróbák során megalkotja a szerepfeladat gondolati mozzanatait, esztétikai jellemzőit, játéktílusát	x					
Szakirodalmi tájékozottságra tesz szert a színház- és filmtörténet és -elmélet, valamint az esztétika, az előadói jog- és intézményrendszer tárgykörében						x
Megteremti, és alakítása során önállóan alkalmazza színészi kifejezés különböző formáit, külső és belső technikáját	x	x	x	x	x	
Alakítását a játéktér elemei - díszlet, bútor - között, valamint tárgyi eszközeinek - jelmez, kellék - tervszerűen kivitelezett alkalmazásával, alkotótársaival együttműködve, művészi céllal, esztétikai értékkel jeleníti meg	x					
Színházi előadás során érzékeli a közönség reakcióit, s ezeket színészi eszköztárának alkalmazásakor figyelembe veszi	x					
Szövegértelmezési, elemzési ismereteit elmélyíti, alkalmazza a próbafolyamat során						x
Elemzi a szöveg elsődleges és másodlagos jelentésmezőit, kialakítja a játékhelyzetek gondolati kereteit						x
Egyéb színművészeti ágazatok keretei között alkot	x					
SZAKMAI ISMERETEK						
Színház és filmelméleti fogalmak	x					x
Dramaturgiai fogalmak, műelemzési szempontok	x					x
Dráma- és színháztörténeti korstílusok, műfaj és játéktípusok						x
A művelődéstörténet színművészeti vonatkozásai						x
Az esztétika alapfogalmai						x
A filmtörténeti, filmesztétikai alapfogalmak						x
A színészgyakorlat, színészmesterség módszerei, típusai	x					x
Szinkron és rádiós színészgyakorlat		x	x			
A művészi, előadói beszéd szabályai, a színpadi kifejezőerő fokozásának technikái		x	x			
A zenés színészmesterség eszköztárának alkalmazása	x			x		
A színpadi beszédtechnika szabályainak, technikáinak ismerete, alkalmazása	x	x	x			
A színpadi hangképzés és daléneklés módszertana, technikája	x			x		
A színpadi mozgás, kontaktmozgás, gesztusnyelv	x				x	
A pantomim kifejezés alapternikái					x	
A színpadi akrobatika alapternikái					x	
A színpadi tánc műfajai, típusai					x	

A balett-tánc technikája					x	
A jazztánc technikái					x	
A történelmi társastánc, a XX. századi társastánc					x	
Színpadtechnika, szcenika	x					x
A jogérvényesítés, az előadó művészet jogi környezete						x
A szerződéskötésre vonatkozó szabályozás						x
A vállalkozásra vonatkozó szabályozás						x
Kommunikációs és tárgyalási stratégiák						x
A színház működtetése, reklám és marketing tevékenysége						x
A színházi alkotó tevékenység dokumentációja és dokumentálása						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Előadói kreativitás, alakító készség	x	x	x	x	x	
Előadói beszédképesség	x	x	x			
Előadói énekképesség				x		
Előadói mozgásképesség					x	
Szövegértés, szövegelemzés						x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Megbízhatóság	x					
Fejlődő képesség, önfejlesztés	x	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Adekvát metakommunikáció	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x				
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x	x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x	x	x	x	x

1.1. A tantárgy tanításának célja

Alkalmassá tenni a növendékeket - színpadi próbafolyamatok, produkció jellegű komplex vizsgálódások, valamint filmforgatási gyakorlat során - színészi feladatok, magas szakmai szinten, művészi igénnyel történő megvalósítására. Kialakítani a rendezői, próbavezetői instrukció befogadásának, értelmezésének, rögzítésnek, végrehajtásának igényét, képességét és készségeit.

Elmélyíteni a színészmesterség gyakorlata tantárgy ismereteinek, elemeinek, technikáinak együttes alkalmazását a színházi próbafolyamat, illetve a filmforgatás feltételrendszerének függvényében. A színészi alakítás gyakorlati és elméleti eszközrendszerének komplex használatát, színészi hatáselemmé alakítását a színpadi produkció, illetve a filmfelvétel esztétikai szerkezete szerint.

1.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A tantárgy összegzi és továbbfejleszti a Színészmesterség gyakorlata (Gyakorlatos színész alap-szakképesítés) tantárgy ismereteit. A Színjátszás gyakorlata tantárgy közvetlen feladata a képzést lezáró komplex szakmai gyakorlati vizsgafeladat megvalósítása, ezért koordinációs összegző szerepe van a többi gyakorlati tárgy (Színészi beszéd gyakorlata, Színészi beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata, Énekes színjátszás gyakorlata, Színpadi tánc és akrobatika gyakorlata) konkrét tananyagelemeinek, didaktikai célrendszerének meghatározásakor, valamint azok eredményeinek felhasználásakor. A szerepfeladatok szövegelemeinek elemzésekor, a játéktípusok kialakításakor felhasználja a Színjátszás elméleti és esztétikai ismeretei tantárgy során elsajátítottakat.

1.3. Témakörök**1.3.1. *Próbafolyamat, próbafeladatok, színpadi előadás megvalósítása professzionális szcenikai feltételrendszerben* 144 óra**

Színészi alakítás létrehozása, szerepfeladat megvalósítása a színpadi próbafolyamat feltételrendszerén belül. Rendezői instrukció befogadása, értelmezése, rögzítése és végrehajtása.

A próbafolyamat egyes szakaszaira (olvasó, elemző, rendelkező, ének- és tánc-, emlékpróba, valamint összpróba, főpróba, nyilvános főpróba, felújító szöveg összemondó és lejáró próbák) jellemző színészi feladatok, próbatechnikák elsajátítása, megvalósítása.

A mesterségbeli alapismeretek, elemek, technikák együttes alkalmazása a színházi próbafolyamat során.

Az alakítás gyakorlati és elméleti eszközrendszerének komplex felhasználása, hatáselemmé alakítása a próbafolyamat során.

Helyzetgyakorlatok és improvizáció. Színpadi kapcsolat teremtése és tartása. Szerepépítési, karakterformálási alapismeretek beépítése a szerepépítés folyamatába.

A színpadi előadás, valamint a próbafolyamat munkarendjének ismeretei.

Az alkotó állapothoz szükséges koncentrációs gyakorlatok, technikák alkalmazása a próbafolyamat és az előadások során. Pszichikai, fizikai sajátosságok tanulmányozása, előadói feltételek kialakítása.

Színészi alakítás bemutatása az előadás egyéb tényezőinek, alkotóinak (szcenikai keret, partnerek, munkatársak) meghatározottságai között.

A színészi ábrázolás egyeztetése az előadás egészének játéktílusával, ritmusával, műfaji, hangulati, esztétikai jellegével.

Az alkotás fizikai jellemzőinek kialakítása.

Bemelegítés, beéneklés, beszédtechnikai felkészülés technikai eszköztárának gyakorlati kialakítása.

A maszk, smink, haj, jelmez és viselet szerepe az ábrázolásban. A maszkolás, sminkelés technikái, alkalmazásuk.

Az eltérő jellegű és stílusú haj, jelmez szerepe az ábrázolásban. Az ábrázolt alak külső megjelenítésének esztétikuma.

A színészi eszközzrendszer (beszéd, ének, mozgás, tánc) rendezői instrukcióknak megfelelő, komponált alkalmazása és működtetése az alakítás során.

Kapcsolat kialakítása a közönséggel a színházművészet esztétikai és etikai normái szerint.

1.3.2. Szerepépítés, karakterformálás drámai mű színpadra állítása során **128 óra**

A színpadi alkotófolyamat szakaszai, az egyes szakaszokban megvalósuló színészi tevékenység.

Az alkotási részfolyamatok céljai, eszközei.

A részfolyamatok eredményeinek összegzése a szerepalkotásban.

Az alkotás interperszonális jellege. Az együttműködés stratégiái, a társalkotók együttműködése a próbarend során.

A szerepalkotás, - építés módszertana, szakaszai, technikái.

A rendezői instrukciók beépítése, alkalmazása.

A színészi alkotás eszközzrendszerének alkalmazása a szerepépítésben.

A színészi kifejező eszközök összehangolásának gyakorlata.

A játéktílus, játéktílusok elsajátítása.

A színészi eszközzrendszer elemeinek együttes és kontrollált használata. A szerep esztétikai formáinak megalkotása, kidolgozása, rögzítése a próbafolyamat során.

1.3.3. Szerepépítés, karakterformálás zenés mű színpadra állítása során **96 óra**

A színpadi alkotófolyamat szakaszai, az egyes szakaszokban megvalósuló színészi tevékenység.

Az alkotási részfolyamatok céljai, a prózai szerep alkotásától eltérő sajátosságai, eszközzrendszere.

A részfolyamatok (tánc, ének, próza tanulása) eredményeinek összegzése a szerepalkotásban.

Az alkotás interperszonális jellege. Az együttműködés stratégiái, a társalkotók együttműködése a próbarend során.

A zenés színpadi szerepalkotás, szerepépítés szakaszai, technikái.

A rendezői instrukciók beépítése, alkalmazása.

Az alkotás összetett eszközzrendszerének kialakítása, működtetése énekes színpadi alakítás során.

A színészi kifejező eszközök (mozgás, dal, próza) összehangolásának gyakorlata.

Zenés játéktílusok. Az énekes színjátszási műfajok jellegzetességei.

Az énekes színészi eszközzrendszer elemeinek együttes és kontrollált használata. A szerep esztétikai formáinak megalkotása, kidolgozása, rögzítése a próbafolyamat során.

1.3.4. Szerepépítés, karakterformálás filmszínészi gyakorlat során **48 óra**

A filmszínészet, a filmforgatás technológiai adottságainak ismerete.

Filmszerep elemzésének szempontrendszere, s annak alkalmazása.
 Szerepépítés a filmfelvétel technikai sajátosságai, feltételrendszere szerint.
 A kamera előtti előadói készség.
 A színészi alakítás kamera előtt történő megteremtésének gyakorlata.
 A filmjelenetekben megkívánt élethelyzetek színészi feldolgozása.
 A filmtechnológiához igazodó speciális idő- és energia beosztás.
 Színészi alkotás gyakorlata a filmalkotás egyéb tényezőinek, alkotóinak (szcenikai keret, partnerek, munkatársak) meghatározottságai között.
 Filmetűdők, kisfilmek készítése, azok színészi feladatainak megoldása.
 Összetett színészi eszközrendszer (beszéd, ének, mozgás, tánc) a rendezői instrukcióknak megfelelő, komponált filmszínészi gyakorlata.
 A film stílusának, műfajának, hangulatának, esztétikai jellegének színészi kifejezése.

1.3.5. Színészi előadás hangfelvétele 16 óra

A színészi eszközrendszer (beszéd, ének) rendezői instrukcióknak megfelelő, komponált alkalmazása és működtetése hangfelvétel során.
 A szinkron és rádiós gyakorlat szakmai, eszköz-, és etikai normarendszere.
 A hallható színészet eszköztára.
 A produkció stílusának, műfajának, hangulatának, esztétikai jellegének megfelelő színészi kifejezés módszerei, eszköztára.
 A hangfelvétel technikai feltételrendszere, a technikai eszközök alkalmazásának módszertana.
 A színészi tevékenységgel rokon előadói feladatok ellátásának eszköz-, és feltételrendszere hangfelvétel során

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

*Színházterem,
 Színházi próbatermek (minimum 60 nm²),
 Hangfelvételre alkalmas stúdió*

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A színházi, a mozgóképes, valamint a hangfelvételt alkotó színészi tevékenység sajátosságaiból fakadóan, a tantárgy elsajátítása során a csoportos és egyéni magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, szerepjáték valamint a színész önálló feladatok meghatározása, ellenőrzése, ill. a közvetlen irányítás, instruálás alkalmazható az egyes tevékenységi területek feltételrendszere, próbarendje szerint.

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	megbeszélés	x	x	x	
3.	vita	x			

4.	szemléltetés	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színházterem Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
5.	projekt		x		
6.	kooperatív tanulás	x	x	x	
7.	szimuláció	x	x	x	
8.	szerepjáték	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok
9.	egyéni és csoportos házi feladat	x	x	x	
10.	közvetlen irányítás, instruálás	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x	x	
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x	x	Színházi próbaterem (minimum 60 nm ²), tanterem Színházterem, színpadi játéktérrel, valamint (legalább 50 főt befogadni képes) nézőtérrel

3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	Színházi próbaterem (minimum 60 nm ²), tanterem
3.4.	Csoportos versenyjáték				
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		Színházi próbaterem (minimum 60 nm ²), tanterem Színházterem, színpadi játéktérrel, valamint (legalább 50 főt befogadni képes) nézőtérrel

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Színészi beszéd gyakorlata tantárgy

108 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának célja a különböző szövegtípusok értelmezési, elemzési stratégiáinak fejlesztése, a szépirodalmi verses, prózai és párbeszédes formájú szövegek tagolt, árnyalt és kifejező színészi előadásának megvalósítása.

2.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A tantárgy összegzi és továbbfejleszti a Vers és prózamondás gyakorlata tantárgy (Gyakorlatos színész alap-képzés) ismereteit. A képzés egészét tekintve kölcsönhatásban áll a Színészi beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata tantárggyal, alakítja és felhasználja annak szakmai tartalmait. A szövegelemek elemzésekor felhasználja a Színháztudás elméleti és esztétikai ismeretei tantárgy során elsajátítottakat.

2.3. Témakörök

2.3.1. *Elbeszélő, összetett versszerkezetek előadása*

32 óra

Az összetett szövegtartalmak és a színészi kifejezés összefüggései.

Szövegelemzési, verselemzési, poétikai, verstani ismeretek és azok alkalmazása az előadásanyag szöveges elemeinek feldolgozása során.

A szövegtartalom színészi kifejezésének technikai megvalósítása.

A kifejezés beszédtechnikai ismeretei. A beszédtechnikai ismeretek alkalmazása a színpadi beszéd kialakításában, a kifejező beszéd technikája (hangszín, hangerő, hangmagasság, szünet alkalmazása).

A kifejezőerő eszközei: beszédtempó, dinamika, hangsúly, hanglejtés, szünet stb. tudatos alkalmazása.

Elbeszélő, összetett versszerkezetek értelmezése és előadása (a magyar barokk, a felvilágosodás, a romantika, a XX. századi és a kortárs irodalom területeiről).

Elbeszélő, összetett versszerkezetek értelmezése és előadása az egyetemes romantika és a XX. század irodalmából.

A szövegtagolás eszközeinek (tempó, ritmus, szünet) tudatos alkalmazása.

2.3.2. *Stilizált nyelvezetű drámai jelenetek, monológok előadása*

44 óra

A stilizált nyelvezetű szöveg rögzítésének módszerei.

Színpadi, színészi stilizáció.

Váltások a színpadi beszédben.

A monológ felépítése.

Stilizált drámai párbeszéd színpadi előadása.

A stilizált irodalmi nyelv törvényszerűségeit követő élőbeszéd alkotása.

Drámai szövegek, beszédigényes jelenetek, monológok előadása.

Ajánlott szerzők: W. Shakespeare, F. Schiller, J. W. Goethe, G. Büchner, V. Hugo, E. Rostand, Katona József, Vörösmarty Mihály, Madách Imre, Szigligeti Ede, Csiky Gergely, Szomory Dezső

2.3.3. *Időmértékes, kötött szerkezetű drámai jelenetek, monológok előadása*

32 óra

A kötött szerkezetű szövegek elemzésének szempontrendszere, technikái.

A színpadi kommunikáció kötött szerkezetű szövegek előadásakor.

A kötött szövegformák kifejező előadásának technikái és eszközrendszere.

Beszédstílus kötött drámai szövegforma előadásakor.

Drámai szövegek, beszédigényes jelenetek, monológok előadása.

Ajánlott szerzők: Aiszkhülosz, Szophoklész, Euripidész, Arisztophanész, Corneille, Racine, Molière

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Színházterem,

Színházi próbatermek (minimum 60 nm²),

Tanterem

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A színházi, a mozgóképes, valamint a hangfelvételt alkotó színészi tevékenység sajátosságaiból fakadóan, a tantárgy elsajátítása során a csoportos és egyéni magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, szerepjáték valamint a színész önálló feladatok meghatározása, ellenőrzése, ill. a közvetlen irányítás, instruálás alkalmazható az egyes tevékenységi területek feltételrendszere, próbarendje szerint.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x	x	x	
6.	projekt			x	
7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
8.	instruálás, közvetlen irányítás	x	x	x	
9.	szerepjáték	x	x	x	
10.	önálló házi feladat	x	x	x	

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x	x	
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló				
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
4.4.	Csoportos versenyjáték				
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	Színpadi hangtechnika és fénytechnika alkalmazása
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi hangtechnika és fénytechnika alkalmazása
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hangtechnika és fénytechnika alkalmazása

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

3. Színészi beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata tantárgy

72 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A beszédszervek tudatos használatának kialakítása a színészi alakítás során. Megismertetni a növendékeket a színpadi előadói beszéd elméleti és fiziológiai alaptételeivel.

Képessé tenni a növendékeket az anyanyelv igényes színpadi használatára, valamint az elért beszédállapot megőrzésére és további fejlesztésére.

3.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A tantárgy összegzi és továbbfejleszti a Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata tantárgy (Gyakorlatos színész alap-szakképzés) ismereteit. A képzés egészét tekintve kölcsönhatásban áll a Színjátszás gyakorlata, valamint a Színészi beszéd gyakorlata tantárggyal, segíti a komplex szakmai vizsgafeladatok színvonalas megvalósulását. A szövegelemek elemzésekor felhasználja a Színjátszás elméleti és esztétikai ismeretei tantárgy során elsajátítottakat.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Beszédtechnika elemeinek alkalmazása drámai szerep megformálása során* **32 óra**

A hallási figyelem és a beszéd elemzés alkalmazása szerepformálás során.

Koncentrációs készség, relaxáció alkalmazása a próbafolyamat során.

A színpadi hangképzés technikájának alkalmazása a próbafolyamat során.

A dialóg színpadi előadásának általános szabályai.

A szerep megformálása során alkalmazott beszéd- és előadói stílus jellemzői.

A szerep megformálása során alkalmazott színpadi beszéd technikája.

A szerep megformálása során alkalmazott beszédtempó, hangerő, hangsúly, hanglejtés kialakítása.

Hangzók javítása.

Váltások az előadói beszédben.

Szövegtagolás ismereteinek alkalmazása a színpadi alakítás során.

A beszélt nyelv törvényeinek ismerete, alkalmazása a színpadi alakítás során. témakör részletes kifejtése

3.3.2. *Beszédtechnika elemeinek alkalmazása verses művek előadása során* **28 óra**

Lazító, légző és koncentrációs gyakorlatok alkalmazása.

A hangadás: zönggyakorlatok, hangerő, hangmagasság alkalmazása.

Artikulációs és hangzójavító gyakorlatok alkalmazása.

Ritmus-, tempógyakorlatok alkalmazása.

A hanglejtés, hangsúly, hangszín gyakorlatok alkalmazása.

Nonverbális kifejező eszközök alkalmazása.

3.3.3. *Beszédtechnika elemeinek alkalmazása hangfelvétel során.* **12 óra**

A hangfelvétel során alkalmazott beszédtechnikai eszközrendszer.

A hangadás: zönggyakorlatok, hangerő, hangmagasság alkalmazása.
 Artikulációs és hangzójavító gyakorlatok alkalmazása.
 Ritmus-, tempógyakorlatok alkalmazása.
 A hanglejtés, hangsúly, hangszín gyakorlatok alkalmazása.
 Szövegtagolás, szövegritmus alkalmazása.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem,
 Stúdió,
 Színpad, pódium

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A színházi előadást, valamint a hangfelvételt alkotó színészi tevékenység sajátosságaiból fakadóan, a tantárgy elsajátítása során a csoportos és egyéni magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, szerepjáték valamint a színész önálló feladatok meghatározása, ellenőrzése, ill. a közvetlen irányítás, instruálás alkalmazható az egyes tevékenységi területek feltételrendszere, próbarendje szerint.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	szaktanterem tükörrel
2.	szemléltetés	x	x	x	szaktanterem tükörrel
3.	kooperatív tanulás	x	x	x	szaktanterem tükörrel
4.	szimuláció	x	x	x	szaktanterem tükörrel
5.	házi feladat	x	x	x	szaktanterem tükörrel
6.	instrukció, közvetlen irányítás	x	x	x	szaktanterem tükörrel

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x	x	
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló				
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		szaktanterem tükörrel
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		szaktanterem tükörrel
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		szaktanterem tükörrel
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		szaktanterem tükörrel
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		szaktanterem tükörrel
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	szaktanterem tükörrel
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	szaktanterem tükörrel

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Énekes színjátszás gyakorlata tantárgy

162 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A színpadi éneklés technikájának gyakorlása. A légzéstechnika, a hangképzés, a zeneelméleti alapismeretek gyakorlati alkalmazása.

A különböző hangulatú, műfajú dalok (operett, musical, sanzon, táncdal, kuplé stb.) műfaji sajátosságainak feltárása, előadásuk technikájának elsajátítása.

A zenés színpadi szerep megformálásának technikai, módszertani kialakítása. A zenés színpadi mesterség eszközrendszerének fejlesztése. Az ének és mozgás színészi ötvözésének elősegítése.

4.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A tantárgy összegzi és továbbfejleszti az Ének- és hangképzés egyéni gyakorlata (Gyakorlatos színész alap-szakképzés) tantárgy ismereteit. A képzés egészét tekintve kölcsönhatásban áll a Színjátszás gyakorlata tantárggyal, segíti a komplex énekes szakmai vizsgafeladatok színvonalas megvalósítását.

4.3. Témakörök

4.3.1. Zenés etűdök alkotása

16 óra

Zenés etűdök, cselekvéssorok alkotása mondókák alapján.

Zenés etűdök cselekvéssorok alkotása népdalok alapján.

Zenés etűdök cselekvéssorok alkotása műdalok alapján.

4.3.2. Megzenésített versek, sanzonok, kuplék előadása

32 óra

Kuplék és sanzonok önálló kiválasztása és kidolgozása.

Zongorakíséret, korrepetíció.

A zenei alap felhasználása.

A daltanítás szakaszai:

Bemutatás, szövegértelmezés

Részletező tanulás

Bevésés

Összefoglalás

Művészi megformálás.

Zenés színészmesterség szólóban, duettben.

4.3.3. Zenés művek (musical, song, rockopera, operett) betétdalainak előadása

114 óra

Zenés jelenetek tempója, ritmikája, intonálása.

Fraírozás, hanglejtés zenés jelenet előadásakor.

Zenés színjáték-típusok, előadói stílusok.

Brecht-song betanulása, előadása.

Operettrészletek (szóló, duett vagy tercett) kiválasztása, betanulása, előadása.

Musicalszámok kiválasztása elemzett darabokból, betanulása, előadása.

Szóló számok illetve együttesek betanulása, előadása.

Ének és tánc ötvözése, zenés színészmesterség.

A mikrofon és a mikroport használata.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Színházterem,

Színházi próbatermek (minimum 60 nm²),

Énekszoba zongorával. Színházi próbatermek (minimum 60 nm²), tantermek

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Az énekes színészi feladatok ellátására irányuló képzés a magyarázat, a bemutatás és szemléltetés, az instrukció, a közvetlen irányítás módszertani eszközeit alkalmazza.

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
	egyéni	csoport	osztály	
magyarázat	x	x		
szemléltetés	x	x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
kooperatív tanulás	x	x	x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
szimuláció	x	x	x	
szerepjáték	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnika
házi feladat	x	x	x	
instrukció, közvetlen irányítás	x	x	x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videokamera stb.)
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videokamera stb.)
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai eszközök
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai eszközök

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Színpadi tánc és akrobatika gyakorlata tantárgy

144 óra

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a kialakítsa a színjátszáshoz szükséges alapvető fizikai, állóképességet, képessé tegye a növendékeket a színpadi és filmes színészi alakítás mozgás és tánc feladatainak, mozgáselemeinek kifejező és biztonságos megjelenítésére. Célja továbbá az, hogy a növendéket a különböző tánctechnikák elsajátításával felkészítse a színházművészet különböző műfajú előadásain való produktív részvételre.

Feltárja a különböző mozgásstílusok technikai összetevőinek formai és szerkezeti elemeit, a mozgásszínházi működés összetevőit, a színpadi látvány és megjelenítés törvényszerűségeit.

5.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A tantárgy összegzi és továbbfejleszti a Színpadi mozgás gyakorlata tantárgy (Gyakorlatos színész alap-szakképzés) ismereteit. A képzés egészét tekintve

kölcsönhatásban áll a Színjátszás gyakorlata tantárggyal, segíti a komplex prózai és zenés szakmai vizsgafeladatok színvonalas megvalósulását.

5.3. Témakörök

5.3.1. Színpadi tánc-technikai tréning 32 óra

A színpadi szerep kifejezéshez szükséges test-használat. Az izomzat differenciált használata.

A szerep-alakítás mozgásrendszerének (a testtartás, a testhelyzet, a helyváltoztatás, a jelbeszéd, a gesztus, a mimika eszközei) megalkotása.

A színpadi alakítás tánclemeinek megalkotásához szükséges mozgáskoordinációs képesség, állóképesség és kondíció kialakítása.

Balett, társastánc, néptánc ismeretek.

A táncstílusok alapismeretei.

5.3.2. Színpadi koreográfia megvalósítása különböző mozgás (kontakt, pantomim) és színpadi tánc (jazztánc, történelmi és modern társastánc, néptánc) elemek alkalmazásával 64 óra

A színpadi mozgástípusok és formák alkalmazása a színpadi kapcsolat, a karakterábrázolás kialakításában.

Tervezett színpadi akciók kontakt-gyakorlatai különböző játéksituációk függvényében.

Tervezett színpadi akciók pantomim-gyakorlatai különböző játéksituációk függvényében.

Mozgás és tánc koreográfiák rögzítése, betanulása és előadása egyéni és csoportos formában.

Történelmi és társastánc elemek alkalmazása játéksituációtól függően egyéni és csoportos formában.

Balett elemek alkalmazása játéksituációtól függően egyéni és csoportos formában.

Jazz-balett elemek alkalmazása játéksituációtól függően egyéni és csoportos formában.

Néptánc elemek alkalmazása játéksituációtól függően egyéni és csoportos formában.

5.3.3. Táncszínházi kifejezés, akrobatika

5.3.4. 48 óra

Formai és szerkezeti elven működő mozgássor létrehozása, szerkesztése.

Adott technikai elemtár ismeretében magas színvonalú rögtönzés egyéni és többszereplős helyzetben egyaránt.

Rögzített improvizáción alapuló mozgásanyag megtervezésére és előadása.

Egy adott szituáció, vagy mozgássor különböző stílusokban való reprodukálása.

A ritmikai, térbeli, hangulati elemek rögtönzéses megváltoztatása, átalakítása.

Motívumépítés.

A mozgásfolyamat felépítése motívumtöredékek alapján.

Egyéni mozgástervezési anyag készítése az egyes motívumok illesztése révén.

Színházi helyzetek egyszerű motívumainak megfogalmazása szólisztikus mozgásszínházi gyakorlatban.

Akciótervezés.

Színházi akció-folyamat tervezése csoportos megközelítésben az egyes elemek pontosításával.

A kívánt színpadi mozgások, akrobatikus elemek (járás, botlás, esés, zuhanás, vívás, verekedés) a rendezői elképzelésnek megfelelő megvalósítása.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Balett-terem,
Színházterem

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A színpadi mozgás és tánc tanításának módszertana a szemléltetés, a magyarázat, az egyéni és csoportos feladatok megjelölését, projektfeladatok meghatározását alkalmazza.

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	szemléltetés	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
3.	projekt		x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
4.	kooperatív tanulás		x	x	
5.	instrukció, közvetlen irányítás	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	Szaktanterem, balett-terem tükörrel
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x	x	Szaktanterem, balett-terem tükörrel
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	Szaktanterem, balett-terem tükörrel
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Színjátás elméleti és esztétikai ismeretei tantárgy

216 óra

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a növendékek előtt ismertesse az esztétika tudományág általános fogalmait, kategóriáit, azok tartalmának történeti változásait, a művészeti ágak rendszerét, különös tekintettel a színjáték elemeire, elemzésének szempontjaira. Összegezze a színészi játéktílusok ismereteit. A modern színházművészet kiemelkedő alkotóinak írásait és produktumait elemezve meghatározza a színészi alkotás sajátos eszközrendszerét, alkotási módszereit. Az ismert szerepelemzési és építési módszerek ismertetésével segítse a színészi alkotás gyakorlati feladatainak megoldását, az esztétikai alapfogalmak jellemzésével pedig alakítsa a növendékek ízlésvilágát.

6.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

A tantárgy összegzi és továbbfejleszti a Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája tantárgy (Gyakorlatos színész alap-szakképzés) ismereteit. A tantárgy közvetlen feladata a képzést lezáró szakmai szóbeli vizsgafeladat megvalósítása. A szerepfeladatok szövegelemeinek elemzésekor, a játéktílusok kialakításakor a tantárgy ismeretei felhasználásra kerülnek a Színjátás gyakorlata, valamint a Színészi beszéd gyakorlata tantárgyak oktatásában.

6.3. Témakörök

6.3.1. A színművészet esztétikája, a színészi alakítás formanyelve

36 óra

Az esztétika fogalma, tárgya, minőségei és kategóriái.

A befogadás, az élményszerűség és a visszacsatolás kérdései.

A műalkotás értékalakzata, a különböző művészeti ágak sajátosságai.

A színjáték szerkezete, elemei, elemzésének szempontjai.

Az esztétika vázlatos története.

A színművészet komplex eszközrendszere, esztétikai összetettsége, alkotófolyamatának sajátosságai, szakaszai, helyszínei.

A színész eszközrendszere, az ábrázolás esztétikai vonatkozásai.

A műtárgy és a műalkotó azonossága. A színész teste, mint jel.

A színészi műalkotás megismételhetetlensége, múlandósága, intenzitása.

A színészparadoxon, az átélés, jelzés, megmutatás, tudatosság kérdéskörei.

Szerepkörök és szereptípusok a művészeti ágak elmúlt évszázados történetében.

A színművészet XX. századi áramlatai, műhelyei, iskolái, kiemelkedő alkotói.

Stílussteremtő alkotások, alakítások elemzése.

A szerepkörök, - típusok alkati jellemzői, sajátos eszköztára.
A színpadi előadás elemzésének módszertana, gyakorlata.

6.3.2. Színpadi szövegtípusok elmélete és feldolgozása 36 óra

A színpadi szöveg típusai. A próza és vers színpadi megjelenése
Általános irodalomelmélet és műfajelmélet, poétikai alapismeretek.
Az irodalmi mű elemzésének módszertana, stratégiái. Irodalmi stílusok és stílusárnyalatok.
Drámaelméleti, dramaturgiai fogalmak, elemzési technikák és azok alkalmazása
A dialógus feldolgozásának, értelmezésének, elemzésének technikái.
A drámai kompozíció elemei, sajátosságai (expoziáció, alapszituáció, bonyodalom, tetőpont, végkifejlet).
Drámamodellek (konfliktusos, középpontos, kétszintes) jellemzői. A drámai műfajok szerkezetének közös és eltérő elemei.
A drámai szövegek, helyzetek, karakterek elemzésének módszerei, szakaszai, eszközei.
Dramaturgiai alaptípusok elemzése.
Drámai műfajok összehasonlító elemzése.

6.3.3. A színházművészet stílustörténeti korszakai 36 óra

A színházi előadás szerkezete, elemei. A színpadi műfajok, modellek és típusok a művészeti ág története során, és azok jellemzői a klasszikustól a posztmodernig
A színházi játéktípusok története.
Az antik görög színház jellemzői.
A latin színház fénykora.
A középkori színjátszás stílusjegyei.
Színházművészet a reneszánsz korában.
Barokk színháztípusok.
Klasszicista udvari színház.
Romantikus színjátszás.
Naturalizmus és antinaturalizmus.
A XX. századi színházművészet jellemző típusai.

6.3.4. A színművészet játéktípusai, alkotási módszerei a XX. században 36 óra

A színházművészet főbb játéktípusainak eszközrendszere és alkotási módszerei.
Játéktípusok és meghatározó műhelyek, előadások a XX. század egyetemes és magyar színművészetében.
A színészi ábrázolás meghatározó változatai, típusai, iskolái, műhelyei, képviselői. A játéktípusok esztétikai jellemzői, értékalakzata, eszközrendszere.
Játékmódok és stílusok színpadon és filmen a színművészet elmúlt évszázados története során.
A magyar színművészet jelentős irányzatai, képviselői a film- és színház-, a báb- és előadó művészetben.
Jelentős előadások, filmek elemzése.

6.3.5. Kortárs színházi irányzatok 36 óra

A kortárs hazai és külföldi színházi irányzatok esztétikai jellemzői, kompozíciós elvei, szerkezeti változatai, elemei, kategóriái.
Meghatározó, különböző stílusú magyar és idegen nyelvű előadások elemzése.

6.3.6. Színházi működéstan, jogi és gazdálkodási jellemzők **18 óra**

A színházi intézményrendszer, az egyes szervezeti egységek működése és működtetése.

A színház üzemszerű működése.

A színházi próbafolyamat szakaszai, jellemzői. A különböző próbatípusok (olvasó-, elemző-, rendelkező-, emlék-, bejáró-, összpróba, fő-, nyilvános-, felújító próba stb.) sajátos alkotási céljai, formai jellemzői. A próbarend időbeli, térbeli sajátosságai.

A színházi munkarend résztvevői, munkatevékenységük jellemzői és helyszínei.

A színházi táruk és a munkatársak tevékenysége és munkaköre.

A színházi munkarend szabályrendszere, a próbatábla, a próbaterv jellemzői.

A színházi működést meghatározó gazdasági, gazdálkodási, költségvetési mozzanatok.

Reklám, marketing tevékenység.

A színházi működés jogi szabályozói.

Színházi szervezeti szabályzat.

A színész alkalmazásának, foglalkoztatásának és munkavállalásának jogi feltételrendszere és típusai.

Vonatkozó hatályos jogszabályok.

6.3.7. Színháztípusok, szervezeti formák **18 óra**

Színháztípusok és szervezeti formák jellemzői a XX. Században.

A hivatásos kőszínházi színházi modell jellemzői.

A műsorrend és a társulat kialakítása, típusai.

Alternatív és amatőr színjátszás.

Diákszínjátszás és drámapedagógia.

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem audiovizuális oktatási eszközökkel

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Az elméleti ismeretek átadása főként frontális magyarázatok, szemléltetéssel bemutatott ismeretek, önálló feladatok, kiselőadások meghatározása révén valósulhat meg.

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD-lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
2.	elbeszélés			x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD-lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)

3.	kielőadás	x		x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD-lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
4.	vita			x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD-lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt			x	
7.	házi feladat	x		x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.